

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 240 K
Félévre 120 K
Hogyedévre 60 K
Egy hónapra 20 K
Egyes szám ára 30 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obáltyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

**MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.**

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 158. szám.

Csütörtök, 1920 július 22.

Spaa után Genf

következik a sorban, mint ahogy Páris után London, London után Bruxelles, Bruxelles után Boulogne Sur Mere és nem tudom még hányféle konferencia következett. Spaaból, a tenger mellékéről most lemenni a svájci havasok alá, mint ahogy a ködös Londonból annakidején éthajóztak a ragyogó napsütéses Boulogne Sur Merebe. A spaai konferencián nem végeztek a hadikárpótlás kérdésével, pedig ez volt talán a legfontosabb tárgy, erre készültek legalább heteken át a legnagyobb szorgalommal franciák, angolok, olaszok egyaránt. De közbejött a szénkomplikáció, nehéz volt a németeket megdolgozni, nem maradt idő a kártérítési kérdés tárgyalására és ezért most Genfben vándorolnak.

Az eddigi konferenciákon is mindig véglegesen akartak dönteni a még sok hátralévő, elintézetlen kérdésben. Mindig azzal a programmal ültek össze, hogy ez alkalommal az összes hátralévő, függő kérdések elintéztet nyerne. A célt mindig szépen kitűzték maguk elé, de a megvalósításhoz még egyszer se jutottak el. Igaz, hogy sokféle komplikáció nehezítette a végleges megoldást, de azért olyan ám a képe az egésznek, mintha a jó szándék se lett volna meg mindig a tárgyaló felekben, ami nélkül pedig lehetetlen az igaz megbékülés.

Vajjon Genf lesz-e az utolsó stáció? Vagy csak egy újabb közbenső állomás, hogy aztán megint más városban új beállításban és diszletezéssel üljenek össze a beteg világ doktorai tanácskozni a sokféle bajok, az ezernyi seb gyógyításáról. Megtalálják-e Genfben azt a csodás szérumot, amivel megváltásuk végre az emberiséget a sorvasztó kóroktól? Belátják-e végre a volt ellenségek, akik most együtt tárgyalnak a zöld asztalnál, hogy érdekeik mennyire egymásba fonódnak, hogy az egyik nemzet felesleges és tulontul való megnyomortásával saját maguk életképességét is aláássák? Elérjük-e Genfben annak a ma még messzi álomképnek látszó állapotnak a valórávását hogy a népek, a nemzetek valóban megérték egymást és az engesztelődés, a kibékülés érzésében találkozzanak egymással?

Vagy pedig Genf is csak olyan lesz, mint volt Páris, London, Bruxelles vagy Spaa és onnan megint tovább megyünk, hogy keressük a helyet, ahonnan végre megszűnhet a világra az igazi megváltás? Csak nem követi a békekonferencia munkáját is a bibliai Ahasvérus átka, hogy soha egy perenyi pihenése ne legyen, hanem folyongjon mindaddig, amíg a megváltó vissza nem tér . . .

Lemondott a Vesznic-kormány.

A régens újra Vesznicset bizta meg kormányalakítással. — Más kombinációk. — Cseh-jugoszláv tárgyalások.

— A Vojvodina távirati ügynökség telefonjelentése. —

Beograd. Tegnap tartotta a kormány utolsó ülését, amelyen szenvedélyesen tárgyalták a szkupstina ülésén történeteket. Pavle Marinkovics kultuszminiszter hosszasan fejtegette, hogy egy ilyen jelentéktelen incidens nem lehet a mai komoly időkben okozója a kormány távozásának. A fejtegetések ellenére is dr. Vesznic kijelenti, hogy a tegnapi támadásnak levonja a tanulságait és távozik. *Délután 11 órakor dr. Vesznic kihallgatáson jelentkezett a régensnél és átnyújtotta neki a kormány lemondását.* A régens a lemondást elfogadta, de megkérte dr. Vesznicet, hogy az új kormány kinevezéséig vezesse az állam ügyeit. Délután 4 órakor a régens magához kérette dr. Rybart, a parlament elnökét, ki a régensnek kimerítően referálta a tegnapi eseményeket. Szerinte az interpellációra következő szavazás eredménye tulajdonképpen nem volt a kormány ellen irányuló bizalmatlanság. Ha Vesznic a tegnapi ülésen kimondottan bizalmat kérő szavazást rendeltetett volna, bizonyos, hogy óriási többsége lett volna. Rybar szerint Vesznic dr. távozását minden komoly alapot és indokot nélkülöz. *Dr. Rybar azt ajánlja a régensnek, hogy alakítsanak újabb koncentrációs kabinetet dr. Vesznic elnöke alatt.* Rybar dr. után a régens dr. Vesznicet fogadta. A fogadtatás eredménye még nem szivárgott ki, de a különféle jelek szerint úgy látszik a régens újra felkérte Vesznicet a kormányalakításra. A beogradi nyilvános vélemény nem helyesli dr. Vesznic gyöngye politikai magatartását. *Beavatott politikai körökben azt beszélik, hogy az új kormány alakításánál Pasics Nikola is komolyan szóba jöhet. Egyes politikai frakciók azonban vannak, hogy dr. Cvijic egyetemi tanárral az élén, semleges kormány létesüljön.*

Beograd. A mentelmi bizottság fel függesztette Cveten Markovics képviselő mentelmi jogát sikkasztás, Mihajlo Minic lelkes képviselőt pedig felség sértés miatt. Mindkettőt bíróság elé állítják.

Beograd. Tegnap indultak el Gyurgye Lázits ezredes és Spileta Novakovics egyetemi tanár Wienbe, ahol résztvesznek a dunai hajók elosztásának konferenciáján.

Beograd. A párisi lapok nagy része a tenger melléki zavargásokról teljesen hamis híreket közöl. Ennek az az oka, hogy a jugoszláv sajtó nem gondoskodik a külföld megfelelő informálásáról és így ezek a hírek teljesen olasz forrásból erednek.

Beograd. Szombat délután kezdődtek meg a tárgyalások a cseh kormány és a jugoszláv pénzügyi és gazdasági delegáció között. A tárgyalásoknak a kölcsönös ipari és kereskedelmi szerződés létesítése a célja és néhány napig fognak tartani.

Beograd. A beogradi községtanács válsága elsimult, mert a kormány megszavazta Beograd városának a kért 16 millió dinári hitelt.

Beograd. Az okkupált olasz területek képviselői jegyzéket adtak át dr. Vesznicnek, melyben kérik, hogy hasson oda, hogy Zára, Fiume és Trieszt károsított lakói megfelelő kártérítést kapjanak.

A VÖRÖS EMBER UTJA.

Pécs. Tegnap este érkezett jelentések szerint, melyek eddig nincsenek még megerősítve, a szovjet csapatok heves harcok után elfoglalták Csernovitzot, Bukovina székvárosát. Heves utcai harcok után a vörösek az ellentálló ellenséget teljesen szét szórták.

Breslau. Az oroszok nehéz tüzérséggel Breszt-Litovszk keleti erődjeit bombázza. Romer tábornok Podolinában megkezdte a visszavonulást.

Helsingfors. A finn és orosz kormány között eddig folytatott tárgyalások megszakadtak.

Helsingfors. Wrangel tábornok svéd lapjelentések szerint nagy győzelmet aratott a bolsevistákon. Állítólag 20 ezer vöröst fogtak el.

AMERIKA KÉPVISELTETI MAGAT A BRÜSSZELI ÉRTEKEZLETEN.

Páris. Washingtoni jelentések szerint az amerikai kormány a brüsszeli nemzetközi pénzügyi értekezleten három kiküldött által képviseltetni fogja magát.

MEGINDUL A LÉGI FORGALOM PÁRIS—VARSÓ KÖZT.

Prága. A cseh postaminiszter tegnap írta alá az érdekelt államok légi közlekedésének szerződését. A légi forgalom a Páris—Prága—Varsó közti vonalon fog lebonyolódni. Az előmunkálatok befejezettek és minden valószínűség szerint két hét múlva megnyílik a forgalom ezen a vonalon.

OROSZORSZÁG AJÁNLATA ANGLIÁNAK.

London. A „Times“ szerint Oroszország új ajánlatot tett Angliának a gazdasági közeledés ügyében. E szerint az oroszok visszaadják a külföldieknek orosz földön lévő gyárait. A tulajdonosok visszatérhetnek Oroszországba. Az ily gyárak üzemének megkezdésére a kormány mindent megtesz, amit lehet. Hajlandó a munkások bérének felét fizetni, ezzel szemben azonban igényt tart a jövedelem felére. Ugyanilyen feltétellel hajlandó a kormány nyers anyagok kiaknázására is engedélyt adni.

AZ ÚJ MAGYAR KORMÁNY VÉGLISTÁJA.

Budapest. A „Budapesti Közlöny“ szerdai számában jelentek meg a kormányzó kéziratos a Simonyi-Semadam kormány felmentéséről és a Teleki-kormány kinevezéséről. Eszerint az új magyar kabinet a következőképpen alakult meg:

Elnök Teleki Pál gróf.
Belügyminiszter Ferdinándy Gyula dr., államtitkára Gömbös Gyula.
Honvédelmi miniszter Sréter István ezredes, államtitkára Meskó Zoltán.
Pénzügyminiszter Kőrányi Frigyes báró.
Igazságügyminiszter Tomcsányi Vilmos Pál dr.

Az ifjúság visszaszerzése.

Lapunk egy barátja, aki mint orvos éveken át Wienben működött és alkalma volt Steinach tanár kísérleteit, amelyek a megifjodás lehetőségére vonatkoznak, közvetlenül tanulmányozni, az alábbi érdekes orvosi megfigyeléseket közli velünk erről a kérdéstről:

Wien, 1920. július 9.

A tudomány épít, alkot és mesterei lángbűtökkel írják be nevüket a halhatatlanok könyvébe. Északon és délen még dúl a háború, emberek ezrei pusztulnak el, emberi kultúra morzsolódik semmivé, míg komoly tudósok laboratóriumok falai között az emberiség jávart dolgoznak. Korszakalkotó munka fekszik a wieni tudományos akadémia asztalán. Szerzői Steinach Eugen tanár, munkatársai Holzknicht és dr. Robert Lichtenstern tanár és Paul Kammerer docens. Nem kevesebbről, mint az ifjúság visszaszerzéséről (Verjüngerung) van szó ebben a könyvben. Az idea régi, hisz mindig az emberiség álmvilágába tartozott az elveszett ifjúság visszaszerzése. Most ugylátszik ez a mesebeli álom a megvalósulás felé közeledik. Metchnikoff orosz orvostanár volt az első, aki az öregedés okait kutatta. Ő az öregedést egy általános intoxikációnak, mérgezésnek fogta fel, mely a belekben felszaporodó baktériumoktól veszi eredetét. A helyesebb irányban mult évben a párisi Pasteur-intézet orvosai kezdtek kutatni; ezek a belső secretiós mirigyek. (Innere Secretions Drüsen) működésével hozták az öregedést összefüggésbe. A belső secretiós mirigyek olyan szervek, melyek a vérbe juttatott váladékkal az emberi szervezet funkcióit kormányozni képesek. Így például a növekedést, a

Kultuszminiszter Haller István dr., államtitkára Pekár Gyula.

Kereskedelmi miniszter Rubinek Gyula. Közélemezési miniszter nagyatádi Szabó István, később Mayer János, államtitkár Zeöke Antal dr.

Népjóléti miniszter Benárd Ágoston dr. Nemzetiségi kisebbségek minisztere Bleyer Jakab dr.

Tárca nélküli kiscgazdaminiszter sokorópátkai Szabó István.

A külügyi tárca ideiglenes vezetésével a miniszterelnök, a földművelési tárca ideiglenes vezetésével a kereskedelmi miniszter bízott meg, államtitkára Mayer János.

Az új kormány szerdán már lette az esküt a kormányzó kezébe.

Teleki Pál gróf elnöklete alatt 9 tagú bizottság ült össze, hogy összeegyeztesse a Rubinek és nagyatádi Szabó-féle földbirtokreformtervezetet. — Bizonyosra vehető hogy 1—2 nap alatt tisztázódnak az elmentétek és előre láthatólag sikerül a meg egyezés.

MAGYAR MONARCHISTA MOZGALOM.

Páris. A „L'Humanité“ cikket közöl a magyar monarchista mozgalomról. E cikk szerint Olaszország és Magyarország között szerződés jött létre a királyság támogatására. Millerand állítólag közölte Horthyval, hogy beleegyezik a Habsburgok restaurálásába, ha Magyarország katonai konvenciót köt Oláhországgal és Lengyelországgal.

AZ OLASZ ZAVARGÁSOK.

Laibach. A trieszti zavargások alkalmával az éppen Triesztben tartózkodó dr. Topalovics Zsivko kommunista vezért és feleségét a tömeg megtámadta és inzultálta. A csendőrség le is tartóztatta Topalovicsot és feleségével együtt erős katonai fedezet mellett Laibachba szállította.

Laibach. A demarkacionális vonalon újabb összeütközés történt. A Laibach—Püspöklak—Tolmino vasutvonal mentén egy jugoszláv járőrre arditák támadtak rá. A jugoszláv katonaság azonban puskatüzzel fogadta a banditákat.

A MAGYAR NÉPBIZTOSOK SZÖKÉSÉNEK ÜGYE.

Bécs. A „Wiener Telegraf“ Comp. Kun Béla szökésével kapcsolatban jelenti, hogy Kun Béla az osztrák hatóságok engedélyével és a cseh kormány beleegyezésével július 18-án éjjel átment a morva határon, hogy Csehszlovákián át Moszkvába utazhasson. A Narodni Listi Prágában úgy állítja be az esetet, mintha Kun Béla Csehországon engedély nélkül szökött volna át. Ezzel szemben a wieni hivatalos jelentés megállapítja, hogy Ausztria és Csehország között hosszas tárgyalások folytak e kérdésben míg megegyezés jött létre az irányban, hogy Kun Béla zavartalanul utazhasson át Csehországon. Az osztrák félhivatalos közli, hogy a Litwinoffal kötött hadifoglyok kiesereléséről szóló szerződés kikötötte a volt magyar népbiztosok Oroszországba való szállítását. Különben is Ausztria még mindig szövetségesekeként kezelte a magyar népbiztosokat. (?) A kötött szerződés szerint Ausztria Kun, Vágó, Poor és Vágó Béla népbiztosokat egy csere hadifogly szállítmánnyal indította utnak. Wienben már csak Bettelheim Ernő dr. kommunista volt internálva, de a tegnapi nap folyamán őt is szabadon bocsátották.

Wien. Schober wieni rendőrfőnök kijelentése szerint a népbiztosok „szökéséről“ szóló hír üres fecsegés. Nincs szökésről szó sem. Korrekt, utlevéllel való utazás ez, mely Csehországon át egy német kikötőbe visz, ahonnan Kun Béla hajón indul Oroszországba.

nemi életet és karaktert, a véredények tónusát stb. A párisiak az öregedés okát a papírmirigy (Schilddrüse) működésében keresték, de hasztalan. Steinach professor a háboruban lövés vagy sérülés által nemi szerveiket elvesztett egyének gyógyításával volt megbízva és ezen a téren kiváló eredményeket ért el. Hízen közismert dolog, hogy kasztrált emberek elvesztik bajuszukat, hajukat, hangjuk mélységét és elkövérednek, tunyák, lusták lesznek s természetesen nemi életük is megszűnik. Steinach patkányokat kasztrált, majd a hasizmokba más patkányból vett herét varrt be, mire az összes említett, a patkánynál is fel lépő tünetek visszafelődtek. A hereszövetbe beagyazott pubertásmirigyek (Pubertásmirisen) hatására következnek be ezek a változások. Az eddig közölték meglehetősen általánosan ismert dolgok voltak mostanáig. Az újítás és felfedezés a következőkben áll: Arra a gondolatra jött Steinach, hogy vajjon mi történik, ha a herét fiatal, nemileg nem érett patkányokba plántálja. Megtette a kísérletet s mi volt az eredménye? Két hónapos patkányok egy hét leforgása alatt teljes kifejlődésük tetőpontjára jutottak. A patkány a leghamarább öregedő állatok közé tartozik. Két éves patkány elveszti szőrét és ennek fényét, kopaszodik, szeméi nem csillognak többé oly élénken, étvágyát elveszti, ellanyhul. Öreg patkányokba fiatal patkányokból vett here átplántálása után ezek hamarosan visszanyerték régi élénkségüket, szőrüket és nemi képességeiket. Nőstény patkányoknál a petefészket plántálta át kiváló eredménnyel, úgy hogy állatok, melyek a nemi életet beszüntették, most ismét kölykeztek. Ez a megifjodás körülbelül 7 hónapig tartott, ami a patkány élettartamának egynegyedét teszi ki. Steinach tanár ki-

sérletei, melyeket 12 éven át folytatott, arra az eszmére vezették, hogy embereken a pubertásmirigyek működését fokozván, elérje a megifjodást. Lichtenstein sebészrel működén, oly embereken, kik egész más okokból kerültek sebészi kezelés alá, végezte kísérleteit, mely férfiaknál a funiculus spermaticus lekötéséből áll. Esetei közül legérdekesebb a következő: Egy 70 éves gyáros kereste föl Lichtensteint féldoldali testistályoggal (einseitiger Hohenabscess). A műtét megtörtént, de a páciens tudta nélkül megtörtént a funiculus spermaticus lekötése is. Az eredmény frappáns volt. A 70 éves ember visszanyerte rugalmasságát, étvágyát, fennálló érlelmeszedése (Arteriosklerse) visszafelődött, arcvonásai megifjodtak s általában egy 55—60 éves ember benyomását teszi. Ma az illető a 73-ik életévben van és csodálatos, hogy korának semmiképp meg nem felelő fiatalsággal rendelkezik. Eddig őt esetről számol be, mind az ötnél kiváló eredményről. A nőknél a petefészkek rejtett helyzete miatt dolog nehezebb. Itt Holzknicht tanár a petefészkek Röntgen-besugárzását ajánlotta jó eredménnyel. Természetesen most, hogy a metodus közölve van, minden oldalról megindulnak a vizsgálatok és a kritika a legszigorubb ellenőrzés alá veszi az egész ügyet. Az összes bécsi lapok tele vannak ezzel a szenzációs ügyvel. Remélhető, hogy hamarosan tiszta képet és tiszta eredményt kaphatunk ez irányban. Szociális szempontból óriási nyeresége lesz az emberiségnek, habár a felfedezés nem jelent többet, mint a fiatalság és az élet meghosszabbítását. Mert végre a biztos enyészet, a szomorú vég elől menekvés nincs.

Dr. Dezső Lajos.

B u d a p e s t. Teleki Pál gróf kijelentése szerint a magyar kormány a népbiztosok ügyében Ausztriával szemben erélyes lépéseket fog tenni.

UJ TÖRÖK JEGYZÉK.

N e w-Y o r k. Szombat este adták át Törökországnak az entente választát. Ezt a választ Spaaban szerkesztették meg és nem tartalmaz semmiféle változtatást a török békén. Egyedüli koncessio az, hogy úgy Bulgária, mint Törökország részt vehetnek a tengerszoros bizottságának tárgyalásain. Törökország e jegyzékre július 27-ig válaszolhat.

SPAA UTÁN GENF.

S p a a. A hadikárpótlás kérdését a spaai konferencián nem tárgyalták, hanem elhatározták, hogy ennek és még néhány más elintézendő ügynek a tárgyalására Genf-be új konferenciát hívnak egybe. Ezen a konferencián minden hatalmat két delegátus fog képviselni. A nemzetközi pénzügyi konferenciát, melyet Bruxellesbe hívtak össze július 23-ikára, elhalasztották szeptember 15-ikére.

ANGLIA RAFIZET MEZOPOTÁMIÁRA.

B e r l i n. Az angol alsóházban átmeneti hitelek tárgyalásánál Asquith támadta a kormány mezopotámiai politikáját, mely a költségvetést évi 35 millió angol fonttal terheli meg. A kormány képviselője válaszában kifejtette, hogy Mezopotámiának a népszövetség alapján való megszállása még többbe kerülne, amennyiben évenként 152 millió fontot igényelne. Nagybritánia a terület megszállása által jelentékeny károkat szenvedne.

A SPAAI KONFERENCIÁT BEFEJEZTÉK.

L y o n. Vasárnap este érkezett meg Millerand az összes francia delegátusokkal és Foch marsallal Spaából Párisba. A megérkezés után Millerand fogadta a sajtó képviselőit, akiknek kijelentette, hogy a tárgyalások folyamán a szövetségesek teljes megegyezésben voltak. Mikor a németek megkísérelték a szövetségesek kijátszását, mindig szembe találták magukkal a szövetségesek egységes frontját. A németek most tudják csak mi vár rájuk, ha nem teljesítik vállalt kötelezettségeiket.

RÖVID HIREK.

T o k i o. A japán parlament nagy többséggel elvetette az általános választói jogról szóló javaslatot.

B e i r u t. Egyiptom szultánja és Al-lamby tábornok angol kormányzó ellen összeesküvést szőttek. Az összeesküvés tagjait sikerült letartóztatni.

N o v i s a d. Novisad város tanácsa három millió korona kölcsönpénzzel gabonát vesz a város ellátatlanjainak egész jövő évi szükségletének fedezésére.

B e o g r a d. A tanítókongresszus a választói törvény 15. §-a ellen, mely őket legtermészetesebb emberi jogaitól akarja megfosztani, tüntetni akart. A rendőrség a tüntető menetet azonban feloszlatta.

B e o g r a d. A vojvodinai fiókbankok nagyobb hitel felvétele céljából megbíztattak küldenek a Narodna Banka központjához. A hitelújítás a fiókok munkájának megkezdéséhez szükséges.

HIREK.

Községi választások Zagrebban. A tegnapi nap folyamán zajlottak le meglehetősen lanyha érdeklődés mellett Zagreb városának községi képviselőtestületi választásai. 21 ezer szavazatot adtak le. A horvát egység pártja 13, a Frank-párt 5, a függetlenségek 1 és a Rádics-párt 1 mandátumot kapott.

Iskolaügy. A Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézet igazgatósága ezúton is értesíti a t. szülőket, hogy az 1920—21. tanévre az elemi és polgári iskolába, valamint a kereskedelmi tanfolyamra úgy benalako, mint bejáró növendékek már a szüniő alatt is jelentkezhetnek felvételre az intézet irodájában naponta reggel 8—10 ig. Vidékieknek prospektussal szívesen szolgálunk. Telefonszám 90.

A jugoszláv-osztrák kereskedelmi szerződés, amelyet az illetékes kormányok most hagytak jóvá, mindkét szerződő félnek a „legnagyobb kedvezményt” adja a vámokat, a be- és kiviteli tilalmak kezelését és a vasuti díjszabást illetőleg. A letelepedési és ipari üzési jogra vonatkozólag megegyezés nem jött létre, de a szerződés a legnagyobb kölcsönös kedvezményeket biztosítja a jugoszláv és osztrák kereskedőknek a vízumok, utlevelek és tartózkodási engedélyeket illetőleg. A szerződés 1921 jun. 30-áig marad érvényben.

A Budapesti Orvosszövetség néhány héttel ezelőtt erélyes mozgalmat indított mindazon orvosok ellen, akik az orvosi tisztséggel össze nem egyeztetően folytatnak gyakorlatot, hogy anyagi haszonhoz jussanak. A részletes tervezet büntetéssel kívánja sújtani a javasszonyokat, kuruzslokat és orvoslással foglalkozó gyógyszerészeket is, de elsősorban azoktól az orvosoktól akarja megtisztogatni az orvostársadalmat, akik csábító hirdetéssel, zugaratok terjesztésével és képességeiket meghaladó „csodatévő” gyógymódok alkalmazásának híresztelésével akarják a hiszékeny közönséget behálózni és megzsarolni.

Luther föllépésének negyszázéves évfordulója. Ez év december 10-én lesz negyszáz éve annak, hogy Luther Márton elégette Württembergben a pápai bullát és megalapította a lutheránus vallást. Württembergben ez év dec. 10-én nagy ünnepeket rendeznek az ág. ev. vallás negyszázéves megalapításának évfordulója alkalmából. Az ünnepekre meghívják mindazokat a népeket, melyek Luther tanait magukévá tették.

Tőzsdé. Zagreb, július 20. Érték koronában. Valuták: Francia frank 560, Dollár 62'16, Lira 395, Lei 195, Márka 183, Napoleon 293. Devizák: Páris 535'13, Zürich 1175, Prága 150, Wien 38, Berlin 189.

A reklám.

Egy angol folyóiratban érdekes tanulmányt olvasunk. A címe: A XX. század művészete. Azt fejtegeti benne a cikk írója, hogy a mult század az iparé volt, a bontakozó új század karaktere pedig az üzlet. A merkantilizmus hovatovább mindent átalakít: a poézisünk, politikánk, művészetünk, sőt még a vallás is üzleti karaktert nyer; ambiciónk a gazdagodás, a vagyongyűjtés. A mérhetetlen verseny fejlesztette ki azt, ami a mult században még kezdetleges volt, de az új században művészi tökéletességre törekszük: a hirdetés. A hirdetés — ez lesz a XX. század művészete. És ennek a művészetnek már is vannak nagyjai, lángeszű művészei, akik ötlettel, tudással és emberismerettel kötik össze a reklámot. Nálunk még igen kezdetleges a reklám: ott tartunk még, hogy a kereskedők röstellik hirdetni portékájukat. Valami érthetetlen, semmiképpen meg nem magyarázható tartózkodás vehető észre náluk a reklám, a hirdetés terén. Pedig nálunk is, ahol még minden fiatal és kisméretű, példakkal lehet bizonyítani, hogy a tervszerű, következetes hirdetés, bármennyi pénzbe került is, igen bussz kamattal fizet.

Barnum bizonyította be a legjobban. Ha nem vesz tudomást róla a világ, nem is terjedhet a portéka. Londonban most iskolát alapít egy Howard nevű nyugalomban

vonult dúsgazdag kereskedő. Huszonötezer fontot tett le egy közjegyző kezébe, hogy ezt az összeget egy reklám-iskola alapítására használja. Érdekes fölhevással fölkeri a nagy cégeket, hogy támogassák a tervében. Vannak vállalatok, amelyek eddig is külön irodát tartottak fönn, amelynek csak az a kötelessége, hogy a cég hirdetéseit tervezze. Egy londoni szappangyáros hirdetéssel adta tudtára mindenkinek, hogy akinek ötlete van, az jelentkezék a cégnél: minden ötletért, amely reklámra felhasználható, öt shillinget fizet, sőt többet is. Az angol újságíróknak csaknem fele reklámok tervezésével keresi busás mellékjövedelmét; a tőzsdén valóságos kínálata és kereslete van az ötleteknek. Pályázattal hívják föl a reklámal foglalkozókat egy-egy új vállalat alapításakor a cég híressé tételére. Ha Amerikában új gyár alakul, tudomására hozzák a világnak, hogy egy eszterdeig ingyen osztogatja a gyár a portékáját, hogy a közönség megismerje. A sörgyárosok belépő-díj nélkül színházakat tartanak fönn, ahol csak arra köteles a látogató, hogy sört igyék. A sarki söresarnokban ingyen ebédelhetsz, csak sört kell innod; ez is reklám. De reklámot sző a prédikációjába az amerikai pap is a szószéken, anélkül, hogy ezen bárki is megbotránkoznék. A művészi tökéletességnek legmegkapóbb látványosságai azok a plakátok, amelyek a világvárosok utcáin lthatók. Rendszeren pályázatokkal hívják föl plakátok tervezésére a művészeket. Ma már sok jeles, nagy művész van Párisban, aki kizárólag a reklám szolgálatában áll. Van, aki tízezer frankot kér és kap is egy plakátfestésért. Egészen új a művészetnek ez az ága, de már is egész iskolája van. Reklámért, hirdetésért okos kereskedő soha sem sajnálja a pénzt. Az cselekszik helyesen, aki sokat hirdet, mindig hirdet.

Vel. Beeskereki Ker. Munkásbiztosító Pénztár.
1492—920. sz. 1390

Pályázati hirdetmény.

A szociálpolitikai minisztérium B. B. B. osztályának 1368—1920. sz. rendelete értelmében a megüresedett **pénztári orvosi allásra** a ker. munkásbiztosító pénztár ezennel pályázatot hirdet. Évi összjavadalmas 10.620 korona.

A pályázat feltételei:

1. Hogy a pályázó a Szerb, Horvát és Szlovén királyságnak az állampolgára legyen és hogy a szerb, horvát vagy szlovén nyelvet szóval és írásban bírja.

2. Hogy a pályázó csőd vagy gondnokság alatt ne álljon, hogy a nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt büntetve nem volt, hogy hivatalvesztésre vagy politikai jogainak felfüggesztésére szóló ítélet alatt nem áll.

3. Hogy a megfelelő szakképesítéssel rendelkezzen (orvosi oklevél).

4. Hogy a pályázó teljesen egészséges legyen, mely körülmény a főorvos hivatalos bizonylatával igazolandó.

5. Hogy a pályázó a pénztár tisztviselőivel rokonságban nem áll.

A pályázati kérvények benyújtására a határidő jelen hirdetmény első közzétételétől számított 8 nap.

Az orvos köteles naponként egy órát a központi rendelőben rendelni és a fekvő betegeket a megjelölt körzetben gyógykezeleni.

Ezen állásban való véglegesítés, valamint a nyugdíjra való jogosultság a legközelebbi időben elintézését nyer.

Részletesebb felvilágosítást a hivatalos órák alatt ad a pénztár vezetősége.

Veliki Beeskerek, 1920. évi július hó 6-án.

Dimitrijević, Rakić Lazar, Godányi,
alelnök. min. megbízottja. igazgató.

Tisztviselőt vagy tisztviselőnőt,

aki a szerb nyelvet szóban és írásban is bírja,

keres helybeli iparvállalat. 1294

Ajánlatokat „Tisztviselő” jellegre a kiadóba kérünk.

Egy másodosztályú kényelmes hivatalhoz
kerestetik egy postakiadójelölt

vagy kiadó. Szükséges szerb írásbeli jártasság. Fizetés megegyezés szerint. Ellátásban és külön szobával rendelkezhetik, nemkülönben jó bánásmódra számíthat. 1387

„Postatávirada hivatal“, Stara Beba (Bánát)

Arverésen kiadó föld

Kiskoru Rudics Klárának Szanád község határában, az Arany-hegyen levő

155 katasztrális hold szántóföldje

két tanyával és gazdasági épületekkel f. évi augusztus hó 1-én Zentán, a városi földadó-nyilvántartói hivatalban dr. Tripolszky Aladár közjegyző közbenjötté mellett nyilvános árverésen egy, esetleg több gazdasági évre **haszonbérbe fog adatni**. Haszonbéri feltételek megtekinthetők a városi földadónyilvántartónál Zentán.

Rudics János
földbirtokos, gyám.

1395

**Антро колонијална радња
Нафтали М. Леви
БЕОГРАД. Краља Петра у. 44.**

Препоручује сву колонијалну робу по најнижим ценама. — Телефон 535.

Engro üzletemben állandóan nagy készletet tartok fűszerekben és gyarmatárúkban, melyek eladását a legolcsóbb árban ajánlom.

NAFTALI M. LEVI, BEOGRAD

fűszer- és gyarmatáru kereskedése
1256 Kralja Petra ulica 44. — Telefon 535.

**Irodai
székek**

kerestetnek
megvételre.

1393

Cím a kiadóban.

Szegedi paprika

őrölt állapotban métermázsás
tételekben kapható 1392

EINBERGER LÁSZLÓ
paprikamalmában Mokrin.

Keréksinvas

5/30, 6/30, 7/30, 4/33, 5/33, 6/33

és egyéb -vasáru kapható

Telefon

311

Vermes és Gerónél
Novisad (Ujvidék), Petöfi-u. 66.

Egy tisztességes, jobb családból való középkori keresztény **asszony**, aki németül beszél, a takarítást elvégzi és nagyon jól főzni tud, f. é. **szeptember 1-ére 2 személyhez**

kerestetik

Ajánlatok 1394

Hild Margit

ezredes özvegy,
Mramorak (Bánát)
cimre küldendők.

ELADÓ.

A jámi kastély lebontásából származó következő épületanyagok kerülnek eladásra a helyszínen vagy Vrsacon

tégia, cseréptégla, építőfa, ablakok Esslingen rouleauxkal, ajtók, cinkelt vasbádóg, vastraverzek és parkett.

Érdeklődni a **BÁNSÁGI MALOMIPAR R.T.** igazgatóságánál lehet Vrsacon. ☎️ Telefonszám 39.

1377

42 korona egy kilogramm
elsőrendű, 90 foknál olvadó

TOVOTE (GÉPZSIR)

a Vegyiparnál, Veliki Becskerek.

Eladási iroda nagyban

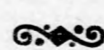
Kurländer Imre Vel. Becskerek,

Korona-utca 11.

Telefon 35.

Kicsinyben Kurländer fatelep, V. Becskerek

Bulgadica Risztitya (Aradáci) utca. Telefon 89.

Üszonfelárúsítókknak nagy kedvezmény, ügynököknek magas jutalék.